

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор академії, професор

В. І. АРАНЧІЙ

15 листопада 2019 р.

ПРОГРАМА

**вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності
за ступенем «Доктор філософії»**

за освітньо-науковою програмою Ветеринарна медицина
зі спеціальності 211 ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА
галузь знань 21 Ветеринарна медицина
на 2020 рік

Програму підготували:

Кулинич С. М., доктор ветеринарних наук, професор, декан факультету ветеринарної медицини;

Киричко Б. П., доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри хірургії та акушерства;

Євстаф'єва В. О., доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи;

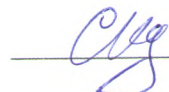
Бердник В. П., доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин;

Передера С. Б., кандидат ветеринарних наук, доцент, завідувач кафедри інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки;

Кравченко С. О., кандидат ветеринарних наук, доцент, доцент кафедри терапії імені професора П. І. Локеса.

Програма розглянута та затверджена науково-методичною радою спеціальності «Ветеринарна медицина» «14» листопада 2019 року, протокол № 3.

Голова науково-методичної ради
спеціальності «Ветеринарна медицина»,
канд. вет. наук, доцент

 С. О. Кравченко

ЗМІСТ

1.	ВСТУП.....	стр. 4
2.	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДО АСПІРАНТУРИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ.....	5
3.	ЗМІСТ ВСТУПНОГО ІСПИТУ В РОЗРІЗІ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН.....	6
4.	РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	9

1. ВСТУП

Нині розвиток вищої освіти підпорядковується законам ринкової економіки, що вимагає підготовку докторів філософії з ветеринарної медицини, які повинні мати фундаментальну гуманітарну, загальнонаукову, спеціальну та практичну підготовку, досконало володіти своєю спеціальністю, вміти на практиці застосовувати сучасні методи з ветеринарної медицини.

Метою вступного іспиту зі спеціальності є всебічна перевірка готовності вступника до здобуття ступеня доктора філософії, а саме: перевірка рівня знань, умінь та навичок, здібностей до певного виду діяльності з конкурсного предмета, що проводиться у формі вступного іспиту.

Завданнями вступного випробування є:

- перевірка розуміння абітурієнтом програмного матеріалу профільних дисциплін професійної підготовки;
- оцінювання знань особи та здатності до опанування навчальної програми третього ступеня (освітньо-наукового) вищої освіти.

До вступних фахових програм включається навчальний матеріал нормативних дисциплін циклу професійної підготовки за ступенем «Магістр» зі спеціальності 211 «Ветеринарна медицина», що складається з наступних дисциплін:

- Протиєпізоотичний захист;
- Загальна та спеціальна хірургія;
- Терапія і профілактика хвороб молодняка незаразної етіології;
- Глобальна паразитологія.

Це дозволяє комплексно оцінити рівень теоретичної і практичної підготовки вступників, визначити ступінь освоєння основних професійних навичок, необхідних для продовження навчання з метою отримання ступеня доктора філософії.

2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДО АСПІРАНТУРИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Для вступників передбачається виконання письмового вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності, що об'єктивно визначає їх рівень підготовки.

Вступний письмовий іспит до аспірантури зі спеціальності проводиться у вигляді письмових відповідей на поставленні запитання, що містяться у варіативних завданнях.

Екзаменаційні білети передбачають питання з визначених дисциплін. За відповідь предметна комісія зі спеціальності виставляє бали (максимум 100), на основі чого розраховується середній бал за відповіді на всі питання.

Оцінювання здійснюється за бальною шкалою (табл. 1).

Таблиця 1

Система оцінювання іспиту зі спеціальності за 100-бальною шкалою

За 100- бальною шкалою	За 4-х бальною шкалою	Пояснення
90-100	відмінно	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	добре	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81		Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
64-73	задовільно	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-63		Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	незадовільно	Не достатньо (виконання не задовольняє мінімальним критеріям)

Приймальна комісія допускає до участі у конкурсному відборі для вступу на навчання вступників на основі раніше здобутого ОКР «Спеціаліст» / СВО «Магістр», які при складанні вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності отримали не менше 60 балів.

Тривалість вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності – 2 год.

3. ЗМІСТ ВСТУПНОГО ІСПИТУ В РОЗРІЗІ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Зміст вступного іспиту включає знання матеріалу з наступних дисциплін:

- Протиепізоотичний захист тварин;
- Загальна та спеціальна хірургія;
- Терапія і профілактика хвороб молодняка незаразної етіології;
- Глобальна паразитологія.

ПРОТИЕПІЗОТИЧНИЙ ЗАХИСТ ТВАРИН

Вступник повинен знати:

- 1) основні методи індикації та ідентифікації патогенів: мікроорганізмів, вірусів;
- 2) патогенну дію мікроорганізмів, вірусів і пріонів на організм тварини птахів, риб та бджіл;
- 3) елементи конструювання біологічних препаратів діагностикумів, вакцин, імуномодуляторів;
- 4) характеристик найбільш важливих в епізоотологічному і економічному відношеннях інфекційних хвороб, їх діагностику, лікування, загальні і специфічні профілактичні і оздоровчі заходи.

На іспит виносяться наступні теми:

Особливості профілактики інфекційних хвороб тварин. Епізоотичний процес, закономірності розвитку, визначення епізоотичної ситуації. Діагностичні ветеринарно-біологічні препарати. Виготовлення, перевірка, умови зберігання.

Лікувально-профілактичні заходи у тваринництві. Роль моніторингу за інфекціями, спільними для людей і тварин, у забезпеченні біобезпеки населення України. Лікувально-профілактичні заходи. Профілактика інфекційних хвороб тварин, птахів, риб та бджіл. Імунобіологічні препарати.

ЗАГАЛЬНА ТА СПЕЦІАЛЬНА ХІРУРГІЯ

Вступник повинен знати:

- 1) загальну і місцеву реакцію організму на травму, види травматизму і його профілактику;
- 2) принципи лікування запальних процесів у тварин;
- 3) види хірургічної інфекції та способи боротьби з нею;
- 4) види ран, біологію ранового процесу, принципи лікування ран. Методи зупинки кровотечі;
- 5) закриті механічні пошкодження, особливості їх перебігу і лікування;
- 6) особливості патогенезу і лікування опіків і відморожень у тварин;

7) етіологію, клінічні прояви, патогенез, принципи лікування і профілактики хвороб шкіри, судин, нервів, м'язів, сухожилків, суглобів і кісток;

8) пухлини, їх вплив на організм, принципи хірургічного лікування;

9) анатомо-топографічну характеристику органу зору, хвороби очей, профілактику масових кон'юнктивно-кератитів;

10) особливості перебігу, лікування хвороб в ділянці голови, шиї, потилиці;

11) проблеми лікування в торакальній та абдомінальній порожнинах;

12) особливості лікування гриж;

13) хвороби органів тазової порожнини і андрологію;

14) хвороби кінцівок і копит.

На іспит виносяться наступні теми:

Ортопедія. Хвороби грудних кінцівок Хвороби тазових кінцівок
Офтальмологія. Хвороби в ділянці голови. Хвороби зубів. Хвороби ділянки вушної раковини, потилиці, шиї, холки. Хвороби в ділянці грудної стінки, черева та попереку. Андрологічні хвороби. Хвороби в ділянці таза та хвоста. Післякастраційні ускладнення.

ТЕРАПІЯ І ПРОФІЛАКТИКА ХВОРОБ МОЛОДНЯКУ НЕЗАРАЗНОЇ ЕТІОЛОГІЇ

Вступник повинен знати:

1) загальну профілактику внутрішніх хвороб молодняку тварин;

2) методи дослідження хворих тварин;

3) методи і техніку введення лікарських речовин;

4) види і методи терапії;

5) нозологію внутрішніх хвороб;

6) етіологію, патогенез, етапи побудови діагнозу, синдроматику хвороб молодняку тварин, методи діагностики, лікування і профілактики внутрішніх хвороб тварин.

На іспит виносяться наступні теми:

Диспансеризація: задачі, принципи, складові частини, методика проведення. Антенатальна охорона плоду. Неврози, епілепсія та еклампсія. Стреси при транспортуванні, перегрупуванні, відлученні та ветеринарних заходах. Класифікація, особливості протікання та профілактики хвороб обміну речовин. Кетоз корів. Міоглобінурія коней. Аліментарна остеодистрофія. А-гіповітаміноз. Імунодефіцитний стан молодняку. Недостатність цинку. Профілактика шлунково-кишкових хвороб молодняку. Загальні принципи діагностики і профілактики мікроелементів у тварин. Післяродова гіпокальцемія. Д-гіповітаміноз. Анемія і гіперемія головного

мозку та його оболонки. Диференціальна діагностика хвороб нирок. Недостатність та надлишок фтору. Ендемічний зоб. Диференціальна діагностика хвороб печінки.

ГЛОБАЛЬНА ПАРАЗИТОЛОГІЯ

Вступник повинен знати:

1) методи захиттевої і посмертної діагностики арахноентомозів, протозоозів і гельмінтозів великої рогатої худоби, коней, свиней, птиці та заходи боротьби з ними;

2) клінічні прояви та патолого-анатомічні зміни при арахнозах і ентомозах, протозоозах і гельмінтозах різних видів тварин;

3) цикли розвитку паразитів – збудників арахноентомозів, протозоозів та гельмінтозів у різних видів тварин;

4) морфологічну будову паразитів;

5) сучасні лікарські засоби при арахноентомозах, протозоозах та гельмінтозах тварин.

На іспит виносяться наступні теми:

Дикроцеліоз жуйних. Токсоплазмоз тварин. Фасціольоз жуйних. Лабораторна діагностика трихінельозу. Опісторхоз м'ясоїдних. Бабезіози жуйних. Цистицеркоз великої рогатої худоби. Балантидіоз свиней. Ехінококоз тварин. Іксодові кліщі, їх паразитарне значення. Дипілідіоз м'ясоїдних. Пасалуроз кролів. Диктіокаульоз жуйних тварин. Параскароз коней. Ценуроз овець. Езофагостомоз свиней. Монісіоз овець. Гетеракоз курей. Лабораторна діагностика криптоспоридіозу телят. Гіподермоз великої рогатої худоби. Параскароз коней. Трихомоноз великої рогатої худоби. Лабораторна діагностика еймеріозу кролів. Зоофільні мухи, їх ветеринарне значення. Лабораторна діагностика сетаріозу великої рогатої худоби. Псороптоз жуйних. Лабораторна діагностика аскарозу свиней. Кнемідокоптоз курей. Лабораторна діагностика оксіурозу коней. Естроз овець. Лабораторна діагностика токсокарозу м'ясоїдних. Демодекози тварин. Лабораторна діагностика аскарідіозу курей. Псороптоз кролів. Стронгілідози коней. Цистицеркоз свиней. Аскароз свиней. Телязіоз жуйних тварин. Лабораторна діагностика анаплазмозу жуйних тварин. Симуліотоксикоз тварин.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ПРОТИЕПІЗООТИЧНИЙ ЗАХИСТ ТВАРИН

Каришева А. Ф. Спеціальна епізоотологія: Підручник. – К.: Вища освіта, 2002. – 703 с.

Практикум із загальної епізоотології / Б. М. Ярчук, М. М. Паска, Л. Є. Корнієнко та ін.; За ред. Б. М. Ярчука. – Біла Церква, 1999. – 635 с.

Практикум із загальної та спеціальної епізоотології (інфекційні хвороби тварин) / А. Ф. Каришева, І. І. Панікар, С. В. Каришев; За ред. А. Ф. Каришевої / – Суми, 2008. – 530 с.

Б. М. Ярчук. Загальна епізоотологія / Б. М. Ярчук, П. І. Вербицький, Л. Є. Корнієнко та ін.; За ред. Б. М. Ярчука та Л. Є. Корнієнко.: Підручник. – Б. Церква, 2002. – 655 с.

ЗАГАЛЬНА ТА СПЕЦІАЛЬНА ХІРУРГІЯ

Панько І.С., Власенко В.М., Іздепський В.Й. Загальна ветеринарна хірургія. Біла Церква. – 1998. – 263 с.

Панько І.С., Власенко В.М., Гамота А.А. та ін. Спеціальна ветеринарна хірургія. – Біла Церква; БДАУ, 2003. – 416 с.

Борисович В.Б., Панько І.С., Терес М.О. та ін. Спеціальна ветеринарна хірургія. – К.: УСГА, 1993. – 496 с.

Плахотин М.В., Белов А.Д. Ксютин А.В. Общая ветеринарная хирургия. – М.: Колос. – 1981. – 415 с.

Шакалов К.И., Калашник И.А., Мاستыко Г.С. Частная ветеринарная хирургия. – Л.: Колос, 1981. – 464 с.

Калашник І.О. Практикум із загальної та спеціальної хірургії. – К.: Урожай, 1985. – 252 с.

Іздепський В.Й. Загальна та спеціальна хірургія. Методичні рекомендації до лабораторних практичних та клінічних занять з офтальмології. Полтава. – 2004. – 36 с.

Власенко В.М., Тихонюк Л.А., Рубленко М.В. Оперативна хірургія, анестезіологія і топографічна анатомія (Ч.1). – Біла Церква, 2003. – 512 с.

Власенко В.М., Тихонюк Л.А., Рубленко М.В. Оперативна хірургія, анестезіологія і топографічна анатомія (Ч.2). – Біла Церква, 2006. – 544 с.

Магда І.І. і співавт. Оперативна хірургія тварин з основами топографічної анатомії. -К.;-Вища школа,-1995. – 293 с.

ТЕРАПІЯ І ПРОФІЛАКТИКА ХВОРОБ МОЛОДНЯКУ НЕЗАРАЗНОЇ ЕТІОЛОГІЇ

Внутрішні хвороби тварин: Підручник, Ч. 1 / В.І. Левченко, І.П. Кондрахін, М.О. Судаков [та ін.]. – Біла Церква, 1999. – 375 с.

Внутрішні хвороби тварин: Підручник, Ч. 2 / В.І. Левченко, І.П. Кондрахін, Й.Л. Мельник [та ін.]. - Біла Церква, 2001. – 544 с.

Загальна терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин: Практикум / В.І. Левченко, І.П. Кондрахін, Л.М. Богатко [та ін.]. – Біла Церква, 2000. – 223 с.

Клінічна діагностика хвороб тварин. / [Левченко В.І., Судаков М.О., Мельник Й.Л. та ін.]. - К.: Урожай, 1995. – 368 с.

ГЛОБАЛЬНА ПАРАЗИТОЛОГІЯ

Галат В.Ф. Морфологія гельмінтів тварин (атлас) / В. Ф.Галат, В. О. Євстаф'єва, М. В. Галат. – Полтава, 2009. – 100 с.

Ветеринарна арахнологія: навчальний посібник / Галат В. Ф., Євстаф'єва В. О., Клименко О. С. [та ін.]. – ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс», 2010. – 184 с.

Інвазійні хвороби жуйних: навчальний посібник / Галат В. Ф., А. В. Березовський, Н. М. Сорока [та ін.]. – ФОП Щербак О. В., 2011. – 145 с.

Глобальна паразитологія / [Галат В. Ф., Березовський А. В., Сорока Н. М., Прус М. П., Євстаф'єва В. О., Галат М. В.]. – Київ: ДІА, 2014. – 568 с. + 24 с. іл.

Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: підручник / [Галат В. Ф., Березовський А. В., Прус М. П., Євстаф'єва В. О., Галат М. В.]. – Полтава : ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс», 2012. – 338 с.